

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งถือเป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศโดยอาศัยมาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ วก 1166/2544 เรื่องให้ใช้ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ลงวันที่ 2 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2544 โดยมี เงื่อนไขและเวลาการใช้คือ ปีการศึกษา 2546 ให้ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 4 ปีการศึกษา 2547 ให้ใช้ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ชั้นประถมศึกษา ศึกษปีที่ 4 และ 5 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 5 และ ปีการศึกษา 2548 ให้ใช้ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ทุกชั้นเรียน ทั้งนี้ ให้เริ่มใช้ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในโรงเรียนนาร่อง และโรงเรียนเครือข่าย ที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศรายชื่อในชั้นเรียนที่เป็นไปตามลำดับข้างต้นตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 เป็นต้นไป (กระทรวงศึกษาธิการ . 2544 : คำสั่ง)

หลังจากที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรฉบับดังกล่าวโดยให้ทดลอง ใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 กับ 162 โรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายอีก 2,000 แห่ง และ เริ่มบังคับใช้ทุกโรงเรียนทั่วประเทศในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 ที่ผ่านมา ปรากฏว่า ทั้งโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายต่างกระตือรือร้นและได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับข้อกำหนดของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า ให้สถานศึกษา เป็นผู้จัดทำสาระรายละเอียดเป็นรายปีหรือรายภาคให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและคุณสมบัติอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลาง เพื่อให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ รวมถึงจัดให้ สอดคล้องกับความสามารถความถนัดและความสนใจของผู้เรียนแต่ละกลุ่มเป้าหมาย (ธวัชชัย ชัยจิรฉายกุล . 2545 : ความนำ)

เพื่อให้การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานบรรลุตามจุดหมายที่กำหนดไว้ กระทรวงศึกษาธิการ ได้เสนอแนวทางไว้ว่า สถานศึกษาต้องประสานสัมพันธ์และร่วมมือกับ บิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชน ให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาเป็น ไปอย่าง ต่อเนื่อง ส่วนกระทรวงศึกษาธิการเองจะเป็นผู้สนับสนุนส่งเสริมด้านการพัฒนาแหล่ง เรียนรู้ ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ให้ครอบคลุมหลักสูตรอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้นเพื่อ พัฒนาไปสู่ความเป็นสากล และในการนี้กระทรวงศึกษาธิการจะทำเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือการใช้หลักสูตร แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาคู่มือครู เอกสารประกอบ หลักสูตรกลุ่มสาระต่าง ๆ แนวทางการวัดและประเมินผลการจัดระบบแนะแนวในสถานศึกษา การวิจัยในสถานศึกษา และการใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาการเรียนรู้ ตลอดจนเอกสาร ประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้ประชาชน ผู้ปกครอง และผู้เรียนมีความเข้าใจและรับทราบบทบาท ของตนในการพัฒนาตนเองและสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ . 2544 : 3) ดังนั้นหลักสูตร สถานศึกษาจึงเป็นผลงานที่เกิดจากความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรทั้งในและนอกสถานศึกษา โดยเฉพาะบุคคลในสังคมและชุมชน โดยหลักสูตรสถานศึกษาจะมุ่งที่การจัดการศึกษาเพื่อ พัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็น ไปตามมาตรฐานตามที่หลักสูตรแกนกลางกำหนด และพัฒนา ผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ ตอบสนองความต้องการ ความถนัด ความสนใจ ตลอดจนให้เหมาะสม กับวัย ความสามารถ และความแตกต่างระหว่างบุคคล คุณภาพของหลักสูตรสถานศึกษาจึงเป็น สิ่งสำคัญยิ่ง (สุชาติ วิทยุฒิ . 2546 : 25)

ด้วยเหตุนี้สถานศึกษาจึงต้องนำสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ใน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ไปจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาภายใต้ลักษณะ โครงสร้างที่ยืดหยุ่นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหา ความต้องการในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพราะหลักสูตรสถานศึกษาเป็นแผนหรือ แนวทางหรือข้อกำหนดของการจัดการศึกษาที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ ส่งเสริมให้แต่ละบุคคล ได้พัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตน รวมถึงมีลำดับขั้นของ มวลประสบการณ์ที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้สะสม ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ไปสู่ การปฏิบัติประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รู้จักตนเอง มีชีวิตในโรงเรียน ชุมชน และสังคมอย่างมีความสุข (วิวัฒน์ ผาวันดี . 2546 : 3)

บุคคลที่มีส่วนร่วมจัดทำและบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษามากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยที่ผู้บริหารสถานศึกษานั้น จะต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ซึ่งบัญญัติไว้ในมาตรา 27 และเข้าใจ

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 รวมไปถึงเข้าใจในบทบาทและกระบวนการจัดทำหลักสูตร โดยเป็นผู้วางแผนในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และให้บุคลากรได้แก่ ครู ผู้นำชุมชน ผู้ปกครอง และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในส่วนประกอบของหลักสูตร เป็นผู้ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ สร้างความเข้าใจกับชุมชนและผู้ปกครอง เป็นผู้ประสานงานและสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และ เป็นผู้ตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาก่อนที่จะเสนอขออนุมัติการใช้หลักสูตรสถานศึกษาต่อประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนนั้น ๆ เป็นผู้ลงนาม ส่วนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษานั้น เป็นภาระหน้าที่ของครูที่จะต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดทำ และนำไปใช้ในการเรียนการสอนอย่างแท้จริง และจะต้องเข้าใจในหลักการวิสัยทัศน์ หลักการของหลักสูตร ความต้องการพัฒนาผู้เรียน วิธีการจัดการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลผู้เรียน ด้านโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา 8 กลุ่มสาระ และ 1 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การกำหนดเวลาเรียน สัดส่วนเวลาของหลักสูตร สามารถยืดหยุ่นได้ และด้านสาระและมาตรฐานรายวิชา ซึ่งได้กำหนดไว้อย่างชัดเจน ครูต้องศึกษารายละเอียด โดยการนำสาระมาแจกแจงเนื้อหา ในแต่ละช่วงชั้น เพื่อนำไปสู่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละสาระการเรียนรู้ ดังนั้น เพื่อให้การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเป็น ไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องมีความรู้ความเข้าใจรวมทั้งทราบบทบาทภารกิจหน้าที่ตลอดจนแนวทางการปฏิบัติที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุด (กรมวิชาการ . 2545 ก : 50-52)

เมื่อสถานศึกษานำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและใช้หลักสูตรสถานศึกษามาตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 เป็นต้นมา กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีการนิเทศติดตามผลการจัดทำและการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนนำร่อง โรงเรียนเครือข่ายและโรงเรียนทั่วไปมาโดยตลอด ทั้งในด้านการบริหารจัดการหลักสูตร คุณภาพผู้เรียน และปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่มีผลต่อการใช้หลักสูตร โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งผู้บริหารการศึกษา คณะกรรมการการศึกษา คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาจากภาครัฐและเอกชน นักการเมืองท้องถิ่น พระสงฆ์ ครู ผู้ปกครองและนักเรียน นอกจากนี้ยังได้มีการประชุมเสวนาเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ สามารถสรุปประเด็นปัญหาที่สำคัญ ๆ ที่ต้องเร่งดำเนินการปรับปรุงแก้ไข โดยด่วน (พระมหาศรีวิวรรธ ทองดี . http://www.nilp.ac.th/~jumnain/sps/script/show_article .

pl?mag_id=11&article_id=911) คือ ด้านการจัดสาระการเรียนรู้พื้นฐาน พบว่า สถานศึกษา ส่วนใหญ่กำหนดสาระการเรียนรู้พื้นฐานในแต่ละกลุ่มสาระแน่น/มากเกินไป เนื่องจาก สถานศึกษายึดเอกสารสาระการเรียนรู้แกนกลางเป็นหลักในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ไม่ได้มีการนำไปเลือก / ปรับใช้ ให้เหมาะสมกับสภาพ / บริบทของแต่ละสถานศึกษา นอกจากนี้ สถานศึกษาบางแห่ง กำหนดสาระการเรียนรู้ในแต่ละปีให้ผู้เรียนได้เรียนทุกสาระในแต่ละ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่งผลให้ เนื้อหาสาระแน่น ด้านการจัดโครงสร้างเวลาเรียนสำหรับสาระ การเรียนรู้พื้นฐานสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า สถานศึกษา ส่วนหนึ่งกำหนด โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ยังไม่สอดคล้องกับหลักการ แนวทางการจัด การศึกษาในแต่ละช่วงชั้น โดยเฉพาะช่วงชั้นที่ 4 (ม.4-6) ที่มุ่งเน้นการศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และทักษะเฉพาะด้านที่ตอบสนองความสามารถ ความถนัด ความสนใจของผู้เรียนแต่ละคนทั้ง ด้านวิชาการและวิชาชีพ แต่จาก ผลการศึกษาวิเคราะห์การจัดโครงสร้างหลักสูตรของสถาน ศึกษาต่าง ๆ พบว่า สถานศึกษา ส่วนใหญ่จัดสาระการเรียนรู้พื้นฐานทั้ง 8 กลุ่มมากเกินไป ทำ ให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้เพิ่มเติม ค่อนข้างน้อย ด้านมาตรฐานการเรียนรู้ พบว่า มาตรฐานการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น บางมาตรฐานใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ มีความซ้ำซ้อน ภาษา ไม่ชัดเจน บางมาตรฐานกำหนดรายละเอียดมากเกินไป และ ด้านการกำหนดรหัสวิชา พบว่า สถานศึกษาแต่ละแห่ง ได้มีการกำหนดระบบรหัสวิชาสำหรับรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติม ตามหลักสูตรสถานศึกษาหลากหลาย มีทั้งที่เหมือนกัน และแตกต่างกันไป ซึ่งทำให้ไม่สามารถ สื่อสารกัน ได้ว่าระบบรหัสวิชาที่แต่ละสถานศึกษากำหนดเป็นรายวิชาพื้นฐานหรือเพิ่มเติมโดย เฉพาะช่วงชั้นที่ 4 ซึ่งเป็นช่วงชั้นที่มีความเชื่อมโยงกับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อระดับ อุดมศึกษา

ปัญหาดังกล่าวสอดคล้องกับไพฑูรย์ สีนลรัตน์ (2546 : 5) ที่กล่าวว่า การใช้ หลักสูตรสถานศึกษาของแต่ละโรงเรียน เกิดปัญหาความไม่ชัดเจน และความไม่นิ่งของ หลักสูตร มีลักษณะที่กลับไปกลับมา ทำให้ครู นักเรียน และผู้ปกครองมีความสับสน เกิดความ ลังเลกัน สุดท้ายเมื่อครูหันไปยึดเนื้อหา สาระเป็นหลักเกิดปัญหาการขัดแย้ง ทำให้เด็กได้รับ ผลกระทบต่อการปรับตัว หรือที่ระบุดึงการบูรณาการทุกส่วน ในขณะที่โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่มี ความเข้าใจ กระทั่งความพร้อม และศักยภาพของ โรงเรียนเอง นอกจากนี้ผลกระทบบางส่วน นั้นมีผลมาจากเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตรแกนกลางที่มากเกินไปมีลักษณะซ้ำซ้อนไม่ชัดเจน ในกรอบปฏิบัติจริง เกิดความลังเลในความไม่พร้อมในตัวครูและโรงเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 218 โรงเรียน แยกเป็นโรงเรียนที่อยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 จำนวน 204 โรงเรียน และ โรงเรียนเอกชน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 จำนวน 14 โรงเรียน (กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 . 2547 : 12) และจากการสำรวจผลการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งเริ่มใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 จนถึงปัจจุบัน ชีรภาพ แก้วสีขาว (2547 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ครูบางส่วนไม่เข้าใจเรื่องการใช้และการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา บางแห่งจำเป็นต้องคัดลอกหลักสูตรจากสถานศึกษาอื่นโดยเปลี่ยนชื่อเป็นสถานศึกษาของตนเองทำให้ขาดความมั่นใจและเกิดความกังวลเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ทั้งนี้มีผลสืบเนื่องมาจากการขาดการอบรมสัมมนาเรื่องการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง การขาดงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด ส่งผลให้โรงเรียนขาดอุปกรณ์ที่ทันสมัยเพื่อใช้ประกอบการจัดการเรียนให้เข้ากับหลักสูตร เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการทางภาษา สื่อและนวัตกรรมที่ทันสมัยต่าง ๆ บางโรงเรียนมีครูไม่ครบชั้นเรียนทำให้ต้องรวมห้องนักเรียนเพื่อสอนร่วมกัน จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ครูเกิดความสับสนเรื่องการใช้หลักสูตรและไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน การขาดการนิเทศจากผู้บริหารหรือหน่วยงานต้นสังกัด ทำให้ครูไม่เกิดความกระตือรือร้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเต็มที่ และประการสุดท้ายสาระและมาตรฐานของหลักสูตรที่มีมากเกินไป การกรอกเอกสารการประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ปพ.) ต่าง ๆ มีความยุ่งยาก ครูต้องแบ่งเวลาสอนไปจัดทำเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ทำให้เสียเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

จากปัญหาดังที่กล่าวชี้ให้เห็นว่าการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ควรได้รับการปรับปรุงและพัฒนาในบางส่วนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทำให้ผู้วิจัยในฐานะที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา จึงมีความต้องการที่จะศึกษาถึงปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ว่ามีปัญหาคืออื่น ๆ อีก นอกจากนี้อยู่ในระดับใด เพื่อจะได้ใช้เป็นข้อมูลและเป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของแต่ละโรงเรียนอันจะเป็นประโยชน์ต่อการที่จะพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง
2. ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ตามกรอบการบริหารจัดการหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา (กรมวิชาการ . 2545 ข : 7) จำนวน 7 ด้าน คือ

1. การเตรียมความพร้อม
2. การจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา
3. การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร
4. การดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)
5. การนิเทศ กำกับ ติดตามประเมินผล
6. การสรุปผลการดำเนินงาน
7. การปรับปรุง พัฒนา

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ของโรงเรียนใน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 จำนวน 3,228 คน จากจำนวนโรงเรียน 218 โรงเรียน โดยแยกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 218 คน ครูผู้สอน 3,010 คน (กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 . 2547 : 1)

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่ง กำหนดจำนวนโดยตารางการสุ่มจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของ เกรซซี และ มอร์แกน (Krejcie and Morgan . อ้างอิงจาก บุญชม ศรีสะอาด . 2543 : 43) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 137 คน และครูผู้สอนจำนวน 341 คน รวมทั้งสิ้น 478 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย

3.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา

3.1.2 ครูผู้สอน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา แบ่งเป็น 7 ด้าน คือ

3.2.1 การเตรียมความพร้อม

3.2.2 การจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา

3.2.3 การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร

3.2.4 การดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)

3.2.5 การนิเทศ กำกับ ติดตามประเมินผล

3.2.6 การสรุปผลการดำเนินงาน

3.2.7 การปรับปรุง พัฒนา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง หลักสูตรที่จัดทำขึ้น โดยอาศัยความร่วมมือของผู้บริหาร ครู ชุมชน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1
2. ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตร หมายถึง ข้อขัดข้องหรืออุปสรรค ที่ทำให้ไม่สามารถดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษาให้บรรลุตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้หรือทำงานไม่บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้รักษาราชการในตำแหน่งดังกล่าว ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1
4. ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1
5. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาดำเนินหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1
6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง เขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขตที่ 1 ประกอบด้วย อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอกมลาไสย อำเภอร่องคำ อำเภอสหัสขันธ์ กิ่งอำเภอกอนจัน และ กิ่งอำเภอสหัสขันธ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. หน่วยงานต้นสังกัดอาจนำข้อมูลจากการวิจัยไปกำหนดเป็นนโยบายในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป
2. ผู้บริหารและครูผู้สอนอาจนำข้อมูลจากการวิจัยไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น